

KLASA:UP/I-344-01/14-03/08

URBROJ: 376-11-17-20

Zagreb, 23. studenoga 2017.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17), u postupku izmjene analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži, Vijeće Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti na sjednici održanoj 23. studenoga 2017. donosi

ODLUKU

- I. Mijenja se regulatorna obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određena trgovačkom društvima Hrvatski Telekom d.d., Zagreb VIPnet d.o.o., Zagreb i Tele2 d.o.o., Zagreb na način da se na stranici 38. dokumenta „*Analiza tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži*“ koji dokument je pripadajući odluci od 30. ožujka 2015. (KLASA: UP/I-344-01/14-03/08 , URBROJ: 376-11-15-16) doda točka 5. koja glasi:

„5. obveza objave uvjeta IP međupovezivanja unutar standardne ponude operatora te njihova primjena najkasnije od 1. siječnja 2018., sukladno dokumentu o Uvjetima IP međupovezivanja koji je privitak Odluke od 28. svibnja 2015. (KLASA: UP/I-344-01/15-03/04, URBROJ: 376-11-15-09), odnosno svim izmjenama i dopunama navedenog dokumenta.

- II. Mijenja se regulatorna obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže određena trgovačkim društvima Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, VIPnet d.o.o. i Tele2 d.o.o., na način da se na stranici 40. dokumenta „*Analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži*“ koji dokument je pripadajući odluci od 30. ožujka 2015. (KLASA: UP/I-344-01/14-03/08 , URBROJ: 376-11-15-16) dodaje novi odlomak koji glasi:

„Dodatno, HAKOM je operatorima pokretnih mreža nametnuo obvezu pružanja IP međupovezivanja najkasnije od 1. siječnja 2018. na zahtjev drugih operatora sukladno uvjetima IP međupovezivanja koji će biti doneseni u postupku ažuriranja dokumenta o Uvjetima IP međupovezivanja, a koji će uzeti u obzir specifičnosti IP međupovezivanja s pokretnim mrežama. Navedenom obvezom HAKOM želi osigurati ispunjavanje obveza iz članka 5. stavka 5. točke 2. ZEK-a prema kojoj HAKOM pridonosi razvoju unutarnjeg tržišta Europske unije, između ostalog, i poticanjem uspostave i razvoja transeuropskih mreža te međusobnog djelovanja (interoperabilnosti) sveeuropskih usluga i povezanosti između krajnjih korisnika usluga. Naime, niti s ekonomske, a niti s tehnološke strane, nije opravdano da svaki operator zasebno implementira svoje protokole za IP-IP međupovezivanje, jer u tom slučaju ne bi bila osigurana interoperabilnost između usluga i povezanosti krajnjih korisnika usluga različitih operatora na tržištu. HAKOM će stoga u suradnji s operatorima organizirati radionice na temu IP međupovezivanja s pokretnim mrežama čiji je cilj usuglašavanje uvjeta IP međupovezivanja s operatorima pokretnih mreža.“

- III. U ostalim dijelovima dokument „*Analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži*“ ostaje nepromijenjen.
- IV. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Odlukom od 30. ožujka 2015. (KLASA: UP/I-344-01/14-03/08 , URBROJ: 376-11-15-16) na tržištu veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži, trgovačkim društvima Hrvatski Telekom d.d., Zagreb (dalje: HT), Vipnet d.o.o., Zagreb (dalje: VIP) i Tele2 d.o.o., Zagreb određena je regulatorna obveza pristupa i korištenja posebnih dijelova mreže u dijelu koji se odnosi na pristup u svrhu međupovezivanja.

U 2015., na temelju zaključaka s održanih radionica na temu IP međupovezivanja čiji je cilj bio usuglašavanje uvjeta IP međupovezivanja između operatora i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM), izrađen je dokument o „*Uvjetima IP međupovezivanja*“ (dalje: Dokument) kojim su se definirali SIP/SDP standardi koji se u svrhu IP međupovezivanja za javnu govornu uslugu, kao i s njom povezane usluge, koriste između operatora nepokretne mreže u Republici Hrvatskoj.

Isti je dokument privitak Odluke od 28. svibnja 2015. (KLASA: UP/I-344-01/15-03/04, URBROJ: 376-11-15-09), koja je izmijenjena Odlukom od 3. veljače 2017. (KLASA:UP/I-344-01/15-03/04; URBROJ: 376-11-17-1).

Kako je obveza IP međupovezivanja po gore navedenim Odlukama bila propisana samo operatorima nepokretnih mreža, HAKOM je pokrenuo postupak izmjene Analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži, s ciljem određivanja regulatorne obveze IP međupovezivanja i operatorima pokretnih mreža najkasnije od 1. siječnja 2018., koja se potreba ukazala zbog povezivanja svih mreža, a što je istaknuto i u komentarima operatora iznesenim u postupku javne rasprave prilikom donošenja Odluke od 3. veljače 2017 (KLASA:UP/I-344-01/15-03/04; URBROJ: 376-11-17-1).

U cilju zadovoljenja pravnog temelja za nametanje regulatorne obveze pružanja IP međupovezivanja od strane pokretnih operatora zainteresiranim stranama, HAKOM je pokrenuo postupak izmjene analize tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži.

Izmjene predmetne analize odnose se stoga na obvezu određivanja obveze operatorima pokretnih mreža da najkasnije od 1. siječnja 2018. sukladno uvjetima iz Dokumenta, a koji će biti ažuriran na način da obuhvaća i sve specifičnosti IP međupovezivanja s operatorima pokretnih mreža, objave uvjete IP međupovezivanja unutar standardne ponude. Naime, kako su u proteklim godinama operatori nepokretnih mreža prešli međusobno na IP međupovezivanje, dok su s operatorima pokretnih mreža zadržali TDM međupovezivanje, iskazana je potrebna za potpunim prelaskom na IP međupovezivanje i s operatorima pokretnih mreža u svrhu smanjenja troškova mreže, obzirom da je održavanje paralelnog IP i TDM međupovezivanja dodatan trošak za operatore u odnosu na potpuno IP međupovezivanje sa svim operatorima.

Navedenim određenjem HAKOM je želio osigurati ispunjavanje obveza iz članka 5. stavka 5. točke 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (dalje: ZEK) prema kojoj HAKOM pridonosi razvoju unutarnjeg tržišta Europske unije, između ostalog, i poticanjem uspostave i razvoja transeuropskih mreža te međusobnog djelovanja (interoperabilnosti) sveeuropskih usluga i povezanosti između krajnjih korisnika usluga. Naime, niti s ekonomske, a niti s tehnološke strane, nije opravdano da svaki operator zasebno implementira svoje protokole za IP-IP međupovezivanje, jer u tom slučaju ne bi bila osigurana interoperabilnost između usluga i povezanosti krajnjih korisnika usluga različitih operatora na tržištu.

Sukladno članku 22. stavak 5. ZEK-a o ovom prijedlogu odluke provela se javna rasprava za vrijeme koje su zaprimljeni komentari HT-a i VIP-a.

VIP predlaže dodavanje nove točke odluke u kojoj bi se odredilo da, u skladu s navedenim u točki III odluke Vijeća HAKOM-a (KLASA: UP/I-344-01/15-03/04, UR.BROJ: 376-11-15-09) od 28. svibnja 2015., implementacija novog načina međupovezivanja (IP međupovezivanja) dva operatora, između kojih već postoji prethodno uspostavljeno izravno PSTN/TDM međupovezivanje ne smije uzrokovati nikakve dodatne troškove niti jednom od ta dva operatora u smislu plaćanja naknada, vezano uz uspostavu IP međupovezivanja, odnosno svaka strana dužna je samostalno snositi troškove uspostave IP međupovezivanja u svom dijelu mreže (kao što su npr. troškovi 1G sučelja, testiranja i sl.).

Nastavno na izneseni komentar, HAKOM ističe kako prihvaća komentar VIP-a, međutim navodi da će isti uzeti u obzir prilikom izmjena Odluke o uvjetima IP međupovezivanja od 28. svibnja 2015.

HT predlaže da se u svrhu otklanjanja mogućih dvojbi, odnosno kako bi se jasnije navelo na koje obveze operatora se primjenjuje predloženi rok od 1. siječnja 2018. izmijeni prva rečenica u novoj točki 5. na stranici 38. dokumenta "*Analiza tržišta veleprodajnog završavanja glasovnih poziva u vlastitoj mobilnoj mreži*" na način da ista glasi: 5. obveza objave uvjeta IP međupovezivanja unutar standardne ponude operatora te njihova primjena najkasnije od 1. siječnja 2018., sukladno dokumentu o Uvjetima IP međupovezivanja koji je privitak Odluke od 28. svibnja 2015. (KLASA: UP/I-344-01/15-03/04, URBROJ: 376-11-15-09), odnosno svim izmjenama i dopunama navedenog dokumenta. Navedenim dokumentom može se odrediti i drugačiji rok za uspostavu IP međupovezivanja u odnosu na navedeno u prethodnoj točki 4., ukoliko se zbog vremena potrebnog za testiranje ili nekih drugih opravdanih razloga isto pokaže potrebnim, uzimajući u obzir da se u slučaju IP međupovezivanja s pokretnim mrežama radi o novoj usluzi.

HAKOM prihvaća komentar HT-a da se izrekom odluke pobliže odredi kako se rok primjene od 1. siječnja 2018. odnosi na obvezu objave uvjeta IP međupovezivanja i njihovu primjenu, a ne na obvezu uspostave IP međupovezivanja već od 1. siječnja 2018., s obzirom da je za uspostavu IP međupovezivanja potrebno stanovito vrijeme od zaprimanja potpunog zahtjeva. U dijelu komentara HT-a vezano uz drugačije rokove implementacije IP međupovezivanja, HAKOM prihvaća komentar HT-a te će isti uzeti u obzir prilikom izmjena Odluke o uvjetima IP međupovezivanja od 28. svibnja 2015.

Sukladno članku 23. ZEK-a, prijedlog odluke je 11. listopada 2017. dostavljen Europskoj komisiji na daljnje odgovarajuće postupanje. HAKOM je 20. listopada 2017. zaprimio zahtjev Europske komisije za informacijama vezano uz dostavljeni prijedlog odluke te je odgovor na isti dostavljen 24. listopada 2017. U skladu s člankom 7. stavkom 3. Okvirne direktive 2002/21/EZ HAKOM je 13. studenoga 2017. zaprimio odluku Europske komisije kojom nisu navedene primjedbe na dostavljen prijedlog odluke.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 3. i članka 52. ZEK-a odlučio kao u izreci.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od primitka odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

dr. sc. Dražen Lučić

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, Zagreb - osobnom dostavom
2. VIPnet d.o.o., Zagreb, Vrtni put 1 - osobnom dostavom
3. Tele 2, Ulica grada Vukovara 269 d – osobnom dostavom
4. U spis